20.09.2022

8А клас

Алгебра

Урок № 1. Дроби. Дробові вирази. Раціональні вирази. Допустимі значення змінних

Мета: розширити поняття дробу; сформувати поняття дробового виразу, раціонального виразу, раціонального дробу; розвивати математичне мислення, увагу, пам'ять, виховувати пізнавальний інтерес.

Хід уроку

■1. Засвоєння нових знань

1. Дробові вирази. Приклади.

Дробові вирази відрізняються від цілих тим, що вони містять дію ділення на вираз зі змінними.

Наприклад,
$$2a + \frac{x}{y}$$
; $\frac{a+b}{a-b}$; $\frac{2}{x}$ — дробові вирази.

2. Раціональні вирази.

Цілі й дробові вирази називають раціональними виразами.

Якщо в раціональному виразі змінні замінити на числа, то отримаємо числовий вираз. Однак ця заміна можлива лише у випадку, коли вона не приводить до ділення на нуль.

Вираз $\frac{x+5}{2-x}$, якщо x=2, не має змісту, тобто числового значення цього виразу не існує.

3. Допустимі значення змінних у раціональних виразах. Приклади.

Допустимими значеннями змінних, які входять до раціонального виразу, називають усі значення змінних, за яких цей вираз має зміст.

Наприклад, у вже розглянутому виразі $\frac{x+5}{2-x}$ допустимими значеннями є всі значення x, крім x=2.

- 2. Первинне закріплення знань
- Виконання письмових вправ

Завдання 1

- 1. Знайдіть допустимі значення змінної х для виразу:
- a) $\frac{x}{|x|-4}$;

Розв'язання:

а) Допустимими значеннями змінної x для виразу $\frac{x}{|x|-4}$ будуть усі значення x, крім 4; —4, оскільки якщо $x = \pm 4$, то |x|-4=0.

Завдання 2

За яких значень змінної x має зміст вираз:

a)
$$\frac{a}{3+\frac{3}{x}}$$

Розв'язання:

Вираз має зміст, якщо $x \neq 0$ і $x \neq -1$, оскільки якщо x = 0, то не має змісту вираз $\frac{3}{x}$, а якщо x = -1, то вираз $3 + \frac{3}{x}$ дорівнює нулю.

Завдання 3

Відомо, що 3a+6b=9. Знайдіть значення виразу:

a)
$$\frac{6}{a+2b}$$
;

Розв'язання:

Оскільки 3a+6b=9, то 3(a+2b)=9 і a+2b=3.

$$\frac{6}{a+2b} = \frac{6}{3} = 2$$
.

Домашнє завдання:

Опрацювати §1, №8 – письмово, виконати інтерактивні вправи онлайн:

https://learningapps.org/8472315

https://learningapps.org/7645825, надіслати скріншоти результатів.

Відправити на Human або електронну пошту smartolenka@gmail.com